

Flygbasbataljon 04

Anpassad materielanpassning

NYA TIDER STÄLLER NYA KRAV OCH SKAPAR NYA UTMANINGAR FÖR FRAMTAGNINGEN AV FRAMTIDENS MATERIEL.

Sedan en tid har flygvapnets basorganisation påbörjat arbetet med att ta livet in i den nya krigsorganisationen Flygbasbataljon 04. Bakom sig lämnas successivt föregångaren Flygbasbataljon 85 med sin bas 90 filosofi, som byggde på en fast infrastruktur med spridningsfilosofi. Flygbasbataljon 04 är en insatsorganisation som skall kunna sättas in vid hot mot vår territoriella integritet och vid ett väpnat angrepp mot Sverige. I framtiden skall bataljonen även kunna verka vid internationella humanitära eller fredsfrämjande insatser inom Europa. Rörlighet är en av de viktiga ingredienserna för dagens förband.

Målbilden på sikt för Flygbasbataljon 04 är att kunna verka från en rullbana någonstans i vårt avlånga land. För att bataljonen skall kunna nå denna målbild krävs det att materielen är väl anpassad för ändamålet. Materielutvecklingsarbetet är en stän-

dig pågående process där FMV i samarbete med försvarsmakten och industrin har till uppgift att ta fram så optimal materiel som möjligt för framtidens krav. En viktig del under framtagningsprocessen är förbandens medverkan, bland annat i samband med prov och försöksverksamhet på prototyper innan man kommer till beslut om serieanskaffning av den nytilltänkta materielen. För närvarande pågår både små och stora materielprojekt som måste testas och provas av förbanden för att kunna säkerställa framtida krav.

I denna artikel presenteras en del av den materiel som är under framtagning för Flygbasbataljon 04.

För projekten ifråga har en projektorganisation skapats som leds av FMV med representanter från HKV, FTK/TU Bas samt AerotechTelub.

FORDON FÖR KLARGÖRING AV JAS 39

Nya fordon för klargöring av fpl JAS 39 håller på att utprovas. Det är två fordon, ett för ammunitionsutrustning och motmedel, samt ett fordon för klargöring. Båda fordonen har exakt samma chassi, vilka är utbytbara mellan varandra, men påbyggnaderna är specifika för respektive uppgift. Chassierna är anpassade för bogsering av fpl JAS 39 samt vissa andra fpl och hkp.

Påbyggnaden för klargöring har i stort sett samma utrustning som dagens klargöringskärra förutom tankningsaggregatet. I påbyggnaden för am- och motmedel transporteras lavetter, luftflaskor (Rb 74), motmedelsmagasin (Boy 402,403), samt utrustning för robothantering.

Till am-fordonet kopplas i normala fall ammunitionsläpkärra 2072 med last för jaktuppdrag.

De båda fordonen, am-släpkärran samt en tankbil är således vad som behövs för att klargöra ett flygplan JAS 39.

Provfordonens chassi är av märket Tri-Star, i grunden en Ford 550, med en 7,3-liters turbodiesel försedd med laddluftkylare. Den ger 175 kW, (235 hk) vid 2700 varv/min. Vridmomentet är 678 Nm vid 1600 varv/min. Totalvikten på fordonen är begränsad till 6995 kg. Ammunitions- och klargöringsmodulerna med förändringar i chassierna är utvecklade av FMV tillsammans med AerotechTelub, Östersund. Modulerna och chassimodifieringarna är byggda hos AerotechTelub i Östersund.

Fordonen har under 2001 genomgått tjänstprov på F 7 och F 10, samt varit föremål för visning under flygdagarna på F 16. Efter genomförda tjänstprov på F 7 och F 10 har inkomna synpunkter modifierats hos AerotechTelub i Östersund. Under år 2002 kommer tjänstproven att fortsätta på F 21, F 4, F 17 samt F 16 i nämnd

ordning. Under vintern 2002 har fordonen utsatts för teknisk utvärdering i kyla på FMV:VoV C provplats Vidsele. Fordonen är utrustade med dieselvärmare för vinterförhållanden samt AC för sommarförhållanden. Ledningsutrustning Flygplanplats (LUF) som är placerad i klargöringspåbyggnaden kan vara i drift när fordonen körs vilket innebär att kommunikation kan upprätthållas mellan fordonen under färd.

Samtliga utrymmen i påbyggnaderna är försedda med invändig belysning. Klargöringsmodulen är försedd med vattenburen värme vid montering på chassi och vid separat uppställning med elvärme. Utvändigt finns olika typer av arbetsbelysningar. För att höja säkerheten vid koppling av am-släpkärra och vid bogsering av fpl är båda fordonen försedda med backkamera och dess monitor på instrumentpanelen.

Projektansvarig: Kjell-Ove Lundberg, FMV KC Skydd Basteknik.

”... strategin har varit att gå emot ...”

MOBIL FÄLTHANGAR

Mobil fälthangar är i första hand avsedd att kunna ställas upp på flygplanplatser och användas vid underhållsarbeten på flygplan och helikoptrar. Till hangaren kan sex underhållscontainrar anslutas.

Fälthangaren är i grunden en standardhall av typ ”System Gibson” tillverkat av Jonsered, som anpassats för ändamålet av FMV tillsammans med AerotechTelub i Östersund.

Till hangaren har även utrustning och metoder för resning och nedtagning, samt ett antal specialvagnar och pallar, för förvaring och transport av materiel och utrustning tagits fram och provats ut.

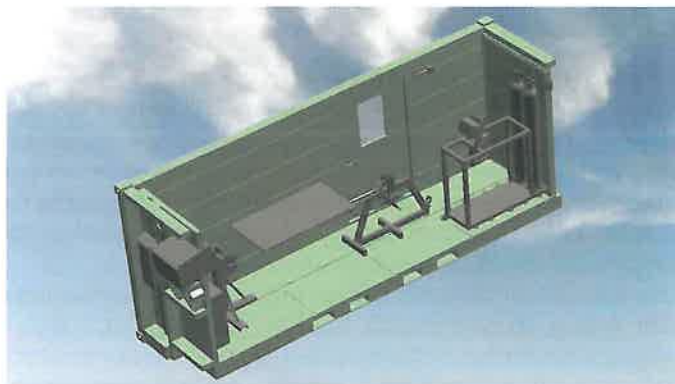
Förutom materielen till fälthangaren ingår även all den utrustning (minus en hjullastare) som krävs för resning och nedtagning av hangaren. All materiel och utrustning inryms och transporteras i en tjugo-fots container.

Fälthangaren är uppbyggd av en stomme av aluminiumprofiler som är klädd med vinylduk.

Måtten är: längd = 20 m, bredd = 14 m och vägg-/nockhöjd = 4 resp. 6 m. Uppsättning av fälthangaren kan utföras av sex man på ca 8 timmar.

Fortsatt provverksamhet kommer att ske under 2002.

Projektansvarig: Bo Sjögren, FMV KC Skydd Basteknik.

BAS 04-CONTAINERKONCEPT

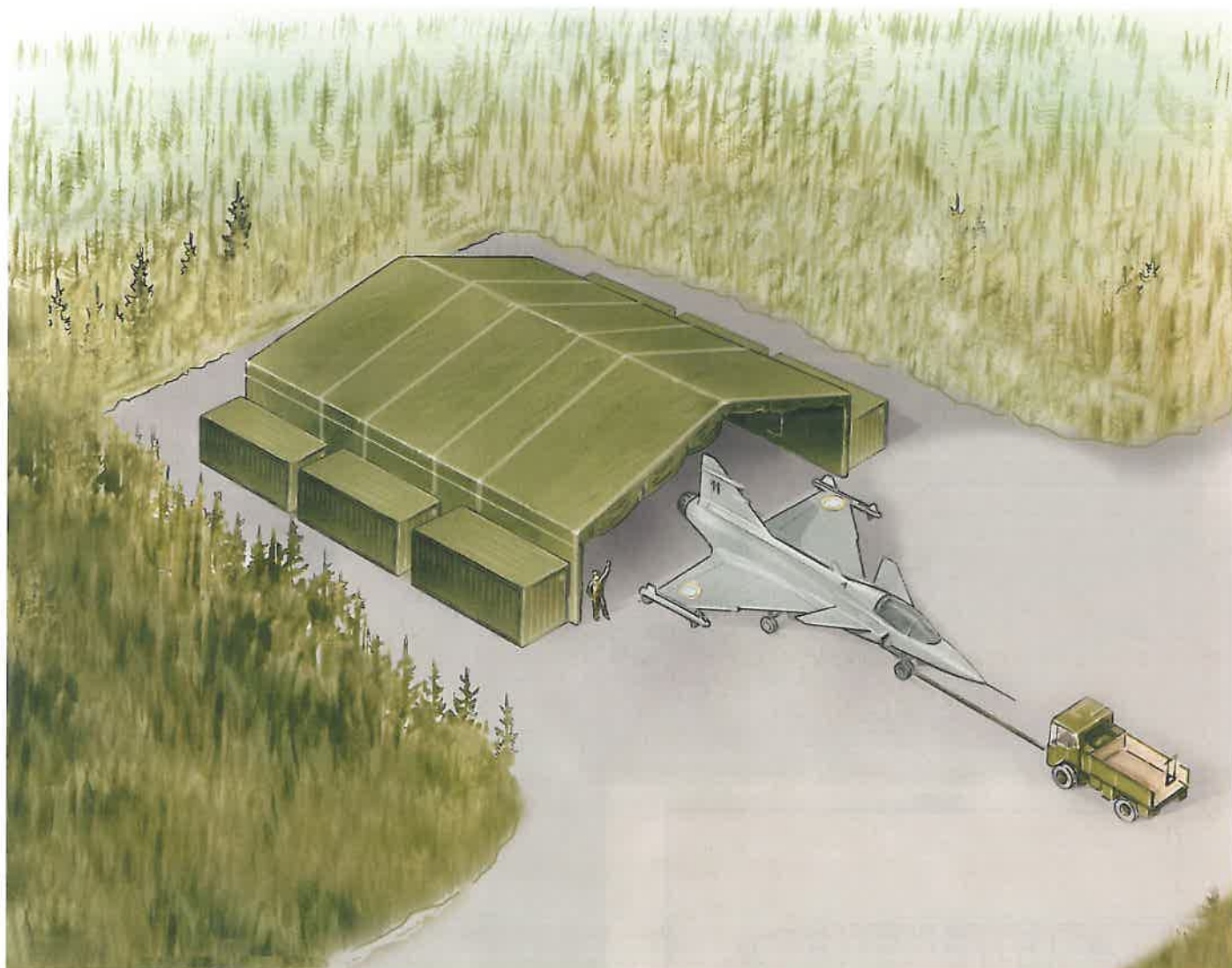
Är framtaget/utarbetat utifrån ett containerkoncept som bygger på en enhetlig tjugo-fots ISO- bascontainer med integrerad lastväxlarram, vilket medger luft, sjö och landtransporter samt integrerade kraft-, samband- och kommunikationsanslutningar för implementering i basbataljonen.

Vidare är bascontainern byggd för att möjliggöra arbete för tre personer i olika miljöer, vilket medges genom att containern är isolerad samt utrustad med värme, luftkonditionering och sambandsfunktioner.

För att skydda materielen från korrosion vid uppställning av containern är denna även utrustad med ett avfuktningssaggregat. FMV upphandlar bascontainers och har av AerotechTelub beställt integrering samt kundanpassning av de olika containerfunktionerna.

Utifrån respektive containers funktion utarbetas ett förslag på inredning där ett 3D-program används där man bl.a. studerar hur uppställningen av materielen skall placeras för att få så optimal arbetsyta och arbetsmiljö som möjligt.

”... kärnan innehåller bland annat elverk ...”

Efter provinstallation granskas respektive funktionscontainer av FM-användare.

I Bas 04 konceptet ingår 10 st. containrar med följande funktioner:

- Utvärdering av registreringsutrustning flygplan (RUF)
- Underhåll av däck/broms
- Underhåll av raketstol
- Underhåll av vapen
- Förvaring av reservdelar (rd)
- Förvaring av utbytesenheter (ue) och farliga ämnen
- Förvaring av servicesatser
- Reparation av flygplanskrov
- Underhåll av flygsäkerhetsmateriel
- Omklädningsrum för flygförare med torkmöjligheter för flygdräkt

För att utföra reparations och underhållsarbeten på fpl JAS 39 i fält kommer vissa av dessa funktionscontainrar att fungera som

sidoverkstäder, sammankopplade till den mobila fälthangaren enligt bild.

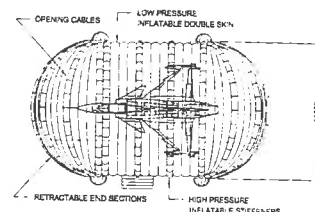
För övrigt visar bilderna hur inredningen är utförd i containern för underhåll av vapen respektive omklädningsrum för flygförarna.

Samtliga containerkoncept kommer att provas under 2002 av förbanden i samband med nationella och internationella övningar. Synpunkter och förslag som kommer fram från förbandsproven skall ligga till grund för framtida serieanskaffningar.

Projektansvarig: Sven-Ingemar Sandström, FMV KC Skydd Basteknik.

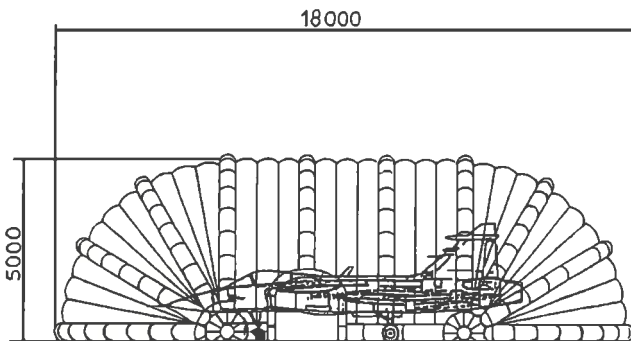
MILJÖ OCH REPARATIONSSKYDD

FMV har av FM fått i uppdrag att anskaffa ett miljö och reparationskydd för flygplan JAS 39. Skyddet är ett komplement till

”... det finns högtalare kopplade till fordonets radio ...”

fälthangaren. Till skillnad från fälthangaren skall denna kunna resas och demonteras på en betydligt kortare tid än fälthangaren. Miljö och reparationskyddet är avsett att vara ett klimatoriskt skydd för personal och materiel vid service och reparationsarbeten samt även ett klimatoriskt skydd för flygplan JAS 39.

Möjligheter till utveckling skall finnas mot marinens Stridsbåt 90 och arméns Leopardssystem samt mot övriga förekommande flygplanssystem av storleken JAS 39.

Skyddet hålls uppe av sektioner som är luftfyllda.

Måtten är: längd =18 m, bredd =11 m och nockhöjd =5 m.

Skyddet skall kunna monteras respektive demonteras inom en timme av fyra man.

Den prototyp enligt bild som är under anskaffning kommer att utprovas under 2002.

Projektansvarig: Bo Sjögren, FMV KC Skydd Basteknik.

PROVFORDON FLYGBASSÄKBIL

Ett chassi med påbyggnad (modul) för FV säkerhetsförband är under utprovning (dvs. modulkonceptet är under utprovning), det är i första hand avsett att vara ett trupptransportfordon. Fordonet och modulen är inte splitterskyddat och är uppbyggt på det chassi som användes som provfordon till ny räddningsbil typ 3. Det är ett Chevrolet-chassi med crew-cab med en bensin V8 på ca 300 hk. Vid en eventuell serieanskaffning är det tänkt att samma typ av chassi som till Ammunitions- respektive Klargöringsfordon skall användas. (Se avsnittet klargöringsfordon)

FMV har tillsammans med AerotechTelub i Östersund utvecklat fordonet i nära samarbete med TU Bas och F 4.

”... användas som hundkoja ...”

Fordonet kan transportera sju personer med personlig utrustning, två stycken hundar med tillbehör, samt viss gruppustning. Fem personer sitter i fordonshytten, två i en separat personaldel i modulen och vid den är hundarna placerade.

I modulen är hundarna placerade i speciellt utformade hundburar, tillverkade enligt Statens jordbruksverks författningssamling för transport av levande djur. Hundburarna kan tas ut och användas som hundkoja vid grupperingen.

Modulen är försedd med stora glasytor samt vattenburen värmare med fläkt, för att passagerarnas åkkomfort skall bli så behaglig som möjligt. Kommunikation mellan hytt och modul är också möjlig genom en öppningsbar lucka i bakrutan. Det finns högtalare, kopplad till fordonets radio, med separat volymkontroll. Taket är försedd med taklucka för spanare/skytt. Fordonet har vapenhållare för samtliga vapen.

Projektansvarig: Kjell-Ove Lundberg, FMV KC Skydd Basteknik.

REPARATIONSKÄRRA FORDON/AGGREGAT

Vid införandet av Flygbasbataljon 04 har man tittat över organisation och utrustning för verkstadsstropparna som reparerar basmaterielen i fält. Strategin har varit att gå mot ett mer mobilt uppträdande än tidigare. För detta ändamål har en repara-

tionskärra för fordon och aggregat tagits fram. Som grund för denna kärra har serviceplutonernas gamla flygplansservicekärra använts. Utformning och utprovning har utförts i samarbete mellan FMV, F 7 och F 16.

Kärran innehåller bland annat elverk, kompressor, utdragbara last- och arbetsbord. Leverans till förbanden är planerad att ske under detta år. ■■■■

Projektansvarig: Leif Johansson, FMV KC Skydd Basteknik.

Text: Harri Aaltonen, FTK/TU Bas.

